كوردستان ئیسلامییە

نووسینی: د. فهمي الشناوي
وەرگێڕانی: محەمەدفەریق حەسەن
hemefarik@yahoo.dk

ڕووناکبیری کورد هەردەم گلە و گازندەی ئەوەیەتی، کە هزرڤانانی ئیسلام، بەتایبەت لەجیهانی عارەبیدا، لەئاست مەسەلەی کورددا بێدەنگەیان لێکردووە و گوێیان لەهەموو ئەو ناهەقییانەش خەفاندووە کە بەردەوام دەرهەق بەنەتەوەکەمان کراوەو دەکرێ، وەک ئەوەی ئەسڵەن کورد هەر موسوڵمانیش نەبێ، ئەو هزرڤانانە ئەو هەموو ڕەنج و قوربانییانەشیان بیرچۆتەوە کە کورد لە سەروەختی سەلاحەددیندا پێشکەش بەجیهانی ئیسلامی کردو... هتد. بەڵام جاروبار لێرە و لەوێ هەڵدەکەوێ پیاوی بەڕێزی وەک د. فهمي الشناوي بەتەواوی ڕاشکاوییەوە لەسەرمان هەڵبداتێ. ناوبراو داعییەیەکی ئیسلامیی بناڤ و دەنگ و بوێرە. فەرموون بەری خۆتانی بدەنێ بزانن لە سەروبەندی ئەنفالی ناوزڕاو و لە هەرەتی توغیانی بەعس و دوامای هەرەسی یەکێتیی سۆڤیەتدا، چ بەرگرییەک لەکورد و کوردستان دەکات؟ چۆن کورد بەسەرباشقەی گشت نەتەوە موسسوڵمانەکانی جیهان دەزانێ؟ نەک هەر ئەوەندە، بەڵکو بەدڵ و بەگیان چاوی بڕیوەتە ئەو ڕۆژەی کورد ڕابێ وجهانی ئیسلام لەمیحنەت ڕزگاربکات و بۆخۆشی سەروەری دنیای ئیسلام بێ.. بەڵێ ئەم هزرڤانە ئیسلامییە پێیوایە، کەتەنیا کورد لەباریدا هەیە جارێکی دی دنیای ئیسلام یەکبخاتەوە و ڕابەرایەتی یەک ملیار ئیسلامیش هەر لەخۆی دێ. هۆکارەکانیشی ڕووندەکاتەوە.. ئەوەندە هەیە لەڕووی جوگرافیای کوردستانەوە تووشی غەفڵەتێکی بچووک هاتووە، کە هەموو خوێنەرێک هەستی پێدەکات و هیچ لەگرنگیی تێزەکانی کەم ناکاتەوە. ئێوە زەینی بدەنێ چی بەعارەب دەڵێ؟!.. لەم کورتە پێشەکییەدا، دەمەوێ بڵێم: لەبەر زۆر هۆ کە ئێرە جێگەی شرۆڤەکردنیان نییە و ئێستاشی لەگەڵدا بێ، ڕاگەیاندنی کورد لەزۆربەی ئەو نووسینانە بێئاگایە کەبەردەوام لەسەر کورد دەنووسرێن.. ئێوە بەووردی سەرنج لەم پرۆژەیە بدەن کە شناوی لەمەڕ دۆزی کورد پێیەتی. ئەگەرچی ئەم وتارە لە گۆشەنیگای ئیسلامیانەوە نووسراوەو ڕەنگە بەلای هەندێکیشمانەوە نامۆ بێ. بەڵێ هەن ئاوها گەورە دەڕواننە ئێمە. بەڵام بەشبەحاڵی خۆم دیدو بۆچوونی لەمجۆرەم لەلای خودی کورد، بەئیسلامییەکانیشمانەوە بەرچاونەکەتووە.. من پێموایە دەبوو سەرکردەکانی کورد زوو ئەم پیاوە ڕێزدارەیان بناسییایە و ڕێزیان لێبنایە. ئێستاش نەچووە بچێ.. فەرموون ئێوەو دەقی وتارەکەی د. فهمي الشناوي:

پێشتریش باسم کردووە، کەکورد حاڵی حازر هەتیوەکانی ئوممەتی ئیسلامن. ئەوان مافیان بەسەرمانەوە هەیە، دەبێ ئەو مافانەیان پێبدرێتەوە. (وأما اليتيم فلا تنهر)هیچ کەس لە هیچ جێیەک وەکو ئێستای کورد تێکنەشکاوە و نەچەوساوەتەوە. ئەوان لە هەموو جێیەک مافی هاووڵاتی

بوونیان لێزەوتدەکرێ. لەخوێندن بێبەشن، بەپلە دوو نەبێ دانامەزرێن و خزمەتگوزارییان پێشکەش ناکرێ. ئەوا وتمان ئەوانیش شان بەشانی تێکڕای هاوولاَتییان بەمافەکانیان شادبوون، بەلاَم ئێوە چۆن بەخۆتانی ڕەوادەبینن لاف و گەزاف بە مەسەلەی نەتەوایەتی عارەبەوە لێبدەن، لەکاتێکدا مافی ئەوەتان لەوان زەوت کردووە تەنانەت خەونیش بەمافی نەتەوایەتی کوردەوە ببینن ؟ وەهاشی حسابدەکەن ،گوایە ئەگەر هاتو مەسەلەی نەتەوایەتی کورد چێبوو، ئەوا دەبێتە پیلان و مەترسی لەسەر سێ نیشتیمان! ئەدی چۆن ددان بەوەدا دەنێن کەدەبێ هەر نەتەوەیەک نیشتیمانی تایبەت بە خۆی هەبێت و سەلاَوات لەدیداری نیشتیمانپەروەریی دەدەن و دەلێن؛ نیشتیمانپەروەریی لەئیمانەوەیەو پاشانیش لەوانی حەرام دەکەن نیشتیمانی خۆیان هەبێ، واتە بێئیمانی بەوان ڕەوادەبینن؟! باشە چۆن چاوەڕوانیی ئەوەیان لێدەکەن، کە کوردی عێراقی(بۆ نموونە)، شەڕ لەدژی کوردی ئێرانیی، یان کوردی تورکیایی برای بکات و خوێنی برای خۆی بڕێژێ لە پێناوی کەسانی دیکەدا کە کورد نین؟

بۆچی بەدوو تەرازوو کێشانە دەکەن؟

بۆچی سەنگ و تەرازووی جیایان لەگەلَدا بەکاردەهێنن؟ ئاخر چۆن دەبێ بانێکەو دوو هەوایان لەگەلَدا مامەلَە بکەن، نیشتیمان لەلای خۆتان پیرۆزە؛ گۆرانیی بۆ دەچڕن، سرووودی پێدا هەلَدەدەن، هۆسەی بۆ دەکەن. هونەرو کەلەپوورە تایبەتییەکانی زیندوو دەکەنەوە، کەچی ئەگەر کورد بیر لەم جۆرە شتانەبکەنەوە، ئێوە بە خیانەت و پیلانگێڕی بۆیان حسابدەکەن؟! ئەوە ئێوە لە کەینێوە کوردتان بە کۆیلە کردووە، لە کاتێکدا دایکیان ئەوانی ئازاد هێناوەتە دنیاوە؟؟؟ (ومتى أستعبدتم الأكراد وقد ولدتهم أمهاتهم أحرارا ؟؟؟) ئایا ئەو کاتەی سەلاحەددین بالاَدەست بوو،کورد ئێوەی بەکۆیلە کرد؟ بۆچی ئەم وتەیەی عوموری کوڕی خەتتابتان دێتەوە یاد کاتێ مامەلَە لەتەک مەسیحییەکانی میسردا دەکەن، کە لەسەر دینێکن غەیری دینی ئێوە، کەچی کاتێک کوردەکان، کە لەسەر دینی خۆتانن و داوای ئازادی دەکەن، ئەم وتەیەتان نایەتەوە یاد؟ یان، چۆن دەبێ کاری وەها لە نێوان تیپە جیاکانی یەک ئوممەتدا ، کەئوممەتی ئیسلامە، ڕووبدات؟ بەلَکو چۆن بوار دەدەن، فەرق و جیاوازی و بە دوو تەرازوو کێشانەکردن و قەدەغەکردنی ئازادییەکان بلکێنرێتە ئاینی ئیسلامەوە، لەکاتێکدا خودی ئیسلام بۆ ئەوە هاتووە ئەو ناهەقییانە نەهێلَێ؟

ئەگەر ئێمە سەربەخۆیی نیشتیمانیمان بۆ هەر نیشتیمانیک لە میسر یان تورکیا یان شام یان عێراق یاخود ئێران داواکرد، ئەوا دەبێ بواری هەمان داواکاریش بە کوردان بدەین. ئەگەر ئێمە بواری مەسەلەی نەتەواتەتیمان دا، جا عارەبی بێ یان تورکی یاخود غەیری ئەوان، ئەوا دەبێ هەمان دەستوور، بوار بۆ مەسەلەی نەتەوایەتی کوردیش بڕەخسێنین. خۆ ناکرێ یەکسانی دەرئەنجامی خراپی لێبکەوێتەوە ئەگەر لەگەلَ کورددا پیادە بکرێ، کەچی دەرئەنجامی باشی لێدبکەوێتەوە ئەگەر لەگەلَ غەیری کورددا پەیڕەو کرا.

یەک لەباری مرۆڤ ، وتەیەکی جوانە: (خۆشەویستیی نتشتیمان لە ئیمانەوەیە - حب الوطن من الأيمان) کارێکی جوانیشە خۆشەویستیی نیشتیمان لە دلَ و دەروونی گشت مندالاَنی جیهاندا بڕوێنین

و بیانخەینە سەر ئەم ڕێیە... کەچی منداڵی کورد لەم خۆشەویستییە بێبەش بێت و لێقەدەغە بکرێت. سەرباری ئەمەش لە نیشتیمانی خۆیدا زمانی کوردی نازانێت. بە یەکسانی شانبەشانی غەیری‌کورد کار و پلە و پایەی پێنادرێ و لە ڕووی تەندروستی و گەلێک لایەنی دیکەوە مافی هاوولاتی بوونی ڕەچاو نەکراوە. تۆ وەهای نابینی کاتێک ئەوان،کە وشەی (بەکوردبوون- الأستكراد) یان لەسەر زمانە ،بەو مانایە بەکاری دێنن کە هاوواتایە لەگەڵ وشەی (بەکەرکردن و زەبوونکردن دا ـ الأستحمار والأستضعاف).. توو ئەو خوایە پێم ناڵێی ئیتر چۆن کوردان بتوانن مومارەسەی نیشتیمانپەروەرێتی بکەن، کە هەستێکی سروشتییە و وەک هەستی مرۆڤ وایە بەرانبەر بە دایکی؟ ئەی باشە چیبکەن؟ لە یەک کاتدا شەڕی سێ ولاتیان پێدەکرێ، کە بریتین لە تورکیا و عێراق و ئێران؟ چ ڕەوای هەقە، لەکاتێکدا بەشێ لە ولاتانی عەرەب بۆخۆیان ئیعتیرافیان بە ئیسرائیل کردووە، بەشێکی دیکەش ناچارکراون ئیعتیرافی پێبکەن. کەچی یەک لە باری کورد کەس ئیعتیراف بە کوردستانی نیشتیمانیان ناکات. کام نیشتیمانەشیان دەگری لەوانەی ڕۆژهەلاتی نزیک و ناوەڕاست، لەلایەن خودی ئیمپریالیزمەوە سنووریان بۆ کێشراوە. ئەو قەبارەکانی دەستنیشان کردوون و نیشانەکانی سنووری بۆ چەقاندوون و ئەمجا لەملاو لەولاوە (پادشا) ی بۆهێناون یان بۆ داتاشیون.. لەکاتێکدا ئەم هەموو تاوانانەی ئەنجامداوە و بەم جۆرە دەوڵەتی عوسمانیی کەرت و پەرت کردووە بۆ ئەم وردە نیشتیمانۆکانە، کەچی زۆر سوور بووە لەسەر ئەوەی ڕێگە لە دروستبوونی دەوڵەتی کوردستان بگرێ. کردووشێتی بە چوار پارچەوە، وەک چۆن کولێرەیک بە چوار پارچەوە دەکەی تاکو چوار برسیی پێتێربکەی. بەشێک بۆ تورکیا. بەشێک بۆ عێراق. بەشێک بۆ باشووری ڕوسیا. ئەگەرچی وەکوتر ئیمپریالیزم هانی ئەوەی داوە دەوڵەتۆکەی تایفی دروست بکات ، ئیسرائیل بۆ یەهوود و لوبنان بۆ ماروون و چیایەک لەولاتر بداتە دورزییەکان، بەلام بە هیچ شێوەیەک دەرفەتی بە کوردەکان نەداوە دەوڵەتی کوردستان چێبکەن. بەمەرجێ ژمارەی کوردەکان(30) ئەوەندەی دانیشتوانی ئیسرائیل و ماروون و درووزو ئەوانی دیکەش زیاترە. وەک ئەوەی ڕۆژهەلات و ڕۆژئاوا لەسەر زوڵم و بێدادی دەرهەق بە کورد کۆک و تەبابن.

لەدیدی ئیمپریالیزمی ڕۆژئاواوە هیچ هۆیەک بۆ ئەم مەحرووم کردنە نییە، ئەگەرچی لەسەر کەرت و پەرتکردنی ناوچەکەش یەکن. وەکوتر سەبارەت بەکورد، هیچ هۆکارێکی ئەوتۆ لەئارادا نییە. بەلام چاک دەزانێ کە ئەو کوردانە(ئینکیشارییی) ئیسلام و(پروسیە)ی ئیسلامن.. ئەوانە شۆڕەسوارانی ئیسلامن. ئەگەر ئیمپریالیزم، ئەڵمانیای بۆ ڕۆژهەلات و ڕۆژئاوا دو وکەرت کردبێت ئەوە بۆ ئەوەی بوو تاکو ئەڵمانیایەکی یەکگرتووی بەهێز چێنەبێت. بە سوپایەکی تەیارەوە هێرشیان بێنێتەسەر وەک لە جەنگی جیهانیی یەکەم و دەووەمدا کردی ، ئەوا کوردستانیان کرد بە (چوار) پارچەوە.. بریا هەر پارچەیەکیان یەکەیەکی کوردیی سەربەخۆ بوایە ، حاڵی وەک حاڵی ئەڵمانیا بووایە.. نەء وانییە.. ئەوان هاتن هەر بەشێکیان لکاندە نیشتیمانێکی دیکەوە. بۆیە دابەشکردنی کوردستان لە هی ئەڵمانیا دڵڕەقانەتر بوو. ئەوان ئەم تاوانەیان لەدژی نیشتیمانی

کوردستان نەکرد ، بەڵکو لە دژایەتیی خودی ئیسلامدا ئەم تاوانەیان ئەنجامدا ، تاکو ڕێگە لەبەردەم یەکگرتنی توخمە جەنگاوەرەکەی ئیسلامدا بگرن. کوردەکان سەرە ڕمی سەرفرازیی ئیسلامن. ئەگەر هاتو نووکە تیژەکەی ڕمەکە درزی بردو بوو بەچوار پێنج بەشەوە، ئەوا سەرفرازییەکەمان لێتێکدەچێ. ئەوەی ئەمڕۆ ڕوس لەدژی ئەفغان وموسوڵمانەکانی باشووری ڕوسیا ئەنجامی دەدا هیچ نییە لەچاو ئەوەدا، کە بەکورد دەکرێ. بەڵکو لەبێدەنگییەکی ترسناکدا چەندین جار لەوان زیاترو خراپتریان پێدەکرێ. ئەمەشیان بۆ ئەوەیە هەتا گەورەترین پێویستیی سیاسی بۆسەدەی داهاتوو مسۆگەر بکەن، کە بریتییە لە ڕێگەگرتن لەسەرهەڵدانی چینێکی ئیسلامیی جەنگاوەر، کە چینی کوردانە، یان دەکرێ پێیان بڵێین سەرەڕمی ئوممەتی ئیسلام.

ئەوان لە ڕوسیاو لە ڕۆژئاواشدا پێشوازیی لەو موسوڵمانە دوو ڕووانە دەکەن کە بە نهێنی و، لەنێو کۆشکەکاندا، لەتاریکیدا لەگەڵ نوێنەرانی ئیسرائیلدا کۆدەبنەوە، ئەوانەی خاچیان لەمل کردووە. پێشوازیی لەو موسوڵمانە ملکەچە گوێ لەمستانە دەکەن،کە پارەو پوولەکانیان لە سەندووقی کەنیسەکان و سەندووقی چەک و هی (ڕیبا)دا حەشاردەدەن. ئەو موسوڵمانە ملکەچانەی، کە تەنیا بۆ دیمەن و خۆ بە جەنگاوەر و موجاهید پیشاندان چەکیان لێدەکڕن. تەنانەت ئەمەشیان پێڕەوانابینن، ئەگەرچی لە داهاتوودا دەکەوێتە دەست خاچپەرستان. یان دەکەوێتە دەست لایەنێک کە لە خاچپەرستەکانیش (وەلا)ی زیاتربێ بۆیان. بەڵام کوردستان، نەپارەی هەیەو نەچەک. بەڵکو خاوەنی بڕوایە.. لەگەڵ ئەوەشدا لێتۆقیون و سوورن لەسەر پێشگرتن لە چێبوونی دەوڵەتی کوردستان.. ئاخر کوردستان وەک نیشتیمانێک جیاوازە لەباقی نیشتیمانەکانی دی. خەڵکی ناتوانن بیهێننە پیش چاوی خۆیان چۆن کوردستان چێدەبێ. ئایە نیشتیمانە؟ یان نەتەوەیە؟. ئەگەر نیشتیمان بێ، ئەوە مانای وایە بەچێبوونی کوردستان چوار دەوڵەت دەبەزێ. کە تورکیا و ئێران و عێراق و ڕوسیایە، ئەمجا لەسەر کەلاوەکانی ئەمان نیشتیمانی کورد پێکدێ. ئەی نەتەوەیە؟ ئەگەر نەتەوەش بێ، ئایا لەنەتەوەی عارەب بەهێزترە؟ بەڵام ئێمە ئاگادارین، کەپرۆژەی نەتەوایەتیی عارەب لە سەردەمی حسێنی کوڕی عەلییەوە هەتا جەمال عەبدولناسر هەرەسی هێناوە. بۆیە واپێویست دەکات نەتەوەی کورد، بۆئەوەی دەرکەوێت و چێبێت زۆر لە نەتەوەی عارەب بەهیزتربێ. کوردەکانیش ڕۆژێ لەڕۆژان بیریان لە نیشتیمانێک نەکردۆتەوە بەو مانایەی ئێمە تێیدەگەین، هەروەکو بیریشیان لە نەتەوەیەک نەکردۆتەوە بەو مانایەی ئێمە تێیدەگەین. ئەوەی کوردان دەستبەرداری نابن ئەوەیە: داوادەکەن براکان یەکبگرنەوە. ئەو کوردانەی کە لەتورکیادان لەگەڵ ئەوانەیاندا کە لە عێراق و ئێران و ڕوسیادا دەژین بەپێی ئەو مافەی براکان لەهەر جێیەکی ئەم جیهانەدا هەیانە، یەکبگرنەوە. بەپێی ئەو مافەی ئەندامانی هەر خێزانێک لە سەرانسەری دنیادا کۆدەکاتەوە. بەڵام ئەوەتا ئەوان بەزۆر ،بەشێوەیکی نائینسانی، بگرە دڕندانەش داگیرکراون و لە نیوان چوار نیشتیماندا دابەشکراون وقەدەغەیە یەکبگرن. وەک ئەوەی لەخواری خواری کۆمەڵگەی مرۆڤایەتیدا بن یان تڵپەی مرۆڤ بن.

واتای چێبوونی کوردستان:

چێبوونی دەوڵەتی کوردستان تەنیا یەک واتای هەیە. کوردستان لەڕێگەی یەکێتییەکی گشتگری دەوڵەتانی ڕۆژئاوای ئاسیاوە نەبێ چێنابێ. یەکێتییەکی ئیسلامی، کە سنووری نێوان ئێران و عێراق و تورکیاو تورکستان (باشووری ڕووسیا) بسڕێتەوە. هەر لەبەر ئەم هۆیەشە، کە ناهێڵن کوردستان چێبێ. ڕۆژئاوا ناهێڵێ. ڕوسیا ناهێڵێ. پادشاکان و بەکرێگیراوەکانی ڕۆژئاوا لە ئاسیادا ناهێڵن. چونکە بە ڕێگرتن لە دروستبوونی، ئەوا پێش لە چێبوونی دەوڵەتێکی یەکگرتوو، یان خیلافەتێکی ئیسلامی دەگرن. وەک تێبینی دەکرێ لەم سەدەیەدا ئیسلام لەهەموو ئاسیادا بەتەواوی بۆتە ئامانجی دوژمنان. تورکیا بەرەو ئەو جەهلانییەتە چووە کە پێیدەڵێن عەلمانییەت. عێراق بۆتە بەعسی و جڵەوی داوەتە دەست میشێل عەفلەق و تاریق حەننا عەزیز. ئەمانە لەنوێ نامەی خاچپەرستییان هەڵگرتووە. فەلەستین، لەخۆرئاوای ئاسیادا بۆتە نیشتیمانی یەهوود. هەر لە ڕۆژئاوای ئاسیادا، ماروونییەکانیش بۆ چێکردنی نیشتیمانێکی تایبەت بە خۆیان هاندەدرێن. پاکستانیان تێکشکاندو کردیانە پاکستانی ڕۆژهەڵات 'بەنگلادیش' و پاکستانی ڕۆژئاوا. دەستیان بە پشتی هیندستاندا دا، تا دوو جاران لەگەڵی بەشەڕ بێ و وایانکرد لەپێشبڕکێی ئەتۆمیدا پێشیبکەوێ. سەبارەت بەئێرانیش هەوڵدەدەن بزاڤی ئیسلامیی تێدا بخنکێنن و هەموو جیهانی سوننەی لێڕاستبکەنەوە بەوبیانووەی کە شیعەمەزەبە، یان گوایە ئەوان مەجووسن، یان ئەوان خومەینییەت پەیڕەو دەکەن نەک ئیسلام. تورکستانی ڕوژهەڵاتیشیان کردۆتە پارچەیەک لە ڕوسیا و هەموو ئاکارێکی ئیسلامەتییان لێ داماڵیوە. ئابەم شێوەیە لەئاسیادا ئیسلام سەردەبڕن. ئیدی چۆن چاوەڕوان دەکەی کوردستان چێببێ، لە کاتێکدا دروستبوونی دەوڵەتی کوردستان لەخۆیدا شۆڕشێکی ئیسلامیی گشتگری ئەوتۆ دەخوازێ، بتوانێ عێراق و تورکیاو باشووری ڕوسیا بەجارێ ڕابماڵێ. یان واتای دروستبوونی کوردسان یەکێتییەکی گشتگری پێشوەختە دەگەیێنێ، هەموو ئەم وڵاتانانە بگرێتەوە. یان واتای دروستبوونی، هاتنەوە مەیدانی هەموو ڕەگەزە جەنگاوەر و خۆڕاگرو پشوودرێژەکانی ئیسلامە، کە ئەمەی ئێستا هەیە شتێکی زۆر کەمە لەچاویدا. لەلاتان شاراوەنییە ، کەسەلاحەددینی ئەیووبی کوردبوو. ئەوە کوردەکان بوون، کە شمشێری خاچپەرستەکانیان شکاند. لەسەردەمێکدا، کە عارەب ملیان کەچکرد و لەئاستیاندا نوشتانەوە، بەڵکو بەشێکی زۆریان کلکیان لەگەڵ میرانی خاچپەرستەکاندا گرێداو پەیمانیان لەگەڵیاندا بەست.. هەر بۆیەشە خاچپەرستەکانی ئەمڕۆ تۆڵە لە نەوەکانی سەلاحەددین دەکەنەوە.

کوردستان و شۆڕشی ئیسلامی:

شۆڕشی ئیسلامی لەئێران گشت حەقیقەتەکان دەزانێ، هەموو سەرکردەکانیشی بڕوایان پێیەتی، یان بڕوایان بەزۆربەیەتی. چونکە بڕوایان بەیەکێتی ئوممەتی ئیسلام لەهەر پێنج کیشوەرەکەدا و بەهەموو نیشتیمان و نەتەوە و ڕەگەزەکانیەوە هەیە. چونکە ستراتیجییەتی ئیسلام وەهایە. ئیسلام بەبێ بوونی دەوڵەتێک پێکنایەت. دەوڵەتیش بەبێ هەبوونی ئوممەتێک پێکنایەت. ئوممەتیش پێکنایەت هەتا هەموو سنووره نیشتیمانی ونەتەوەیی و ڕەگەزی و جوگرافییەکان تێنەپەڕێنێ.

ئیسلام ڕێوڕەسمە و یاسایە و شەرعییەت:

هەرچی ڕێوڕەسمەکانە ئەوا بریتین لە فەریزەتەکان و... شەریعەتیش لەسەر ڕێوڕەسم نەبێ بنیاتنانرێ و دوای ڕاپەڕاندنیان دێ و لەنێو قەومێکدا بەڕێوەدەچی کە ڕێورەسمەکان جێبەجێبکەن. تاکو ئەگەر شەریعەت پیادەکرا ئەوا فرمانی خوا لەنێو خەڵک و لەمەڕ مەسەلەکان بڕیاری یەکلاییکەرەوە بدات. دوای ئەمەش یاسای فەرمانڕەوا ، ئیمام، خەلیفە، ئەمیرول موئمینین یاخود هەرچی ناوێکی لێدەنێن، دێت.. ئەوە، کەدەبێتە نوێنەری پێغەمبەری خودا 'د.' بۆ خەلک و بۆ هەموو وڵات و هەموو نەتەوەیەک. ئیمام، فەرمانڕەوا، یان حکومەت نوێنەری یاساو شەرعییەتن. ئەوانیش ئیمام و فەرمانڕەوا و حکومەتیان بۆ کورد ناوێ. چێکردنی حکومەتێک بۆ تەواوی کوردان هەنگاوێکی پێشکەوتووە، وەختێک ڕوودەدات، کە ئیسلام لە تورکیاو عێراق و سوریا و باشووری ڕوسیادا سەرکەوتنی بەدەستهێنابێ. ئەو چرکەساتە ڕوودەدات کە لەو وڵاتانەدا ئیسلام لە دیلی ڕزگاری بووبێ. ئیدی ئەو پێشهاتە دەبێتە هەنگاوێکی مەزن بۆ پەڕینەوەی ئیسلام بەئاسیادا بەرەو هەموو جیهان. چێبوونی کوردستان هاتنەدی خەونی هەموو موسوڵمانانە. کۆتاییەکی شادی هێنە بۆ ئەو چاوەڕوانییە دوورو درێژەی لەپێناوی چرکەساتی ڕزگاریدا کێشایان. لەئێستادا، کەمەسەلەی کوردمان پشتگوێ خستووە ئەوە لەڕووی نەفامینمانەوەیە لەئاست ئەم مانایانەدا. لەڕووی دواکەوتنمانەوەیە لەسەرفرازیی. پەککەوتەیی تێکڕای ئوممەتی ئیسلام دەگەیێنێ لەخۆ ڕزگارکردن، لەپاشکۆیەتی و ملکەچی و زیللەت. تەنیا دوو شێواز هەن بۆ چێکردنی کوردستان. هەردووکیشیان بە ئیسلامەوە بەندن. چونکە گومانی تێدانییە هەر دەبێ کوردستان نووکە ڕمی ئیسلام بێت. بەڵێ نووکی ئەو خەنجەرەیە، کە توانای بڕین و پێشڕەوی و غەزووی تێدایە. بەهرەکانی ئەم گەلەو چارەنووس وەهای هێناوە کە شمشێری ئیسلام بێ. چونکە کورد تەنیا نەتەوەن لەنێوان گەلانی موسوڵماندا، کەکەمایەتیی غەیرە موسوڵمانیان لەنێودا نییە. سەرلەبەریان موسوڵمانن. لەو ڕۆژەوە بوون بە ئیسلام تائەمڕۆ هەر هەموویان جەنگاوەرن.

ڕێگەی یەکەم بۆ چێکردنی کوردستان ئەوەیە کە خیلافەتێکی ئیسلامی دابمەزرێ هەموو موسوڵمانان یەکبخات. بەم پێیە کورد لەنێو ئەم کیانەدا دەبێتە ولایەتێکی یەکگرتوو.

ڕێگەی دووەم ئەوەیە کە یەکەمجار دەوڵەتی کوردستان پێکبێت، وەک نیشتیمانیک هەموو کوردان کۆبکاتەوە، ئیدی دوای ئەوە، ئەوان خۆیان دەتوانن هەموو موسوڵمانان ناچار بەیەکگرتن بکەن. بەم پێیە دەوڵەتی کوردستان، جا ڕاستەوخۆبێ یان ناڕاستەوخۆ دروست ببێ. لەهەردوو حاڵەکەدا، کوردستان، دەتوانێ یەکێتی ئیسلام بەسەر ئوممەتی موسوڵماندا دەسەپێنێ. لەڕوانگەی ئەم حەقیقەتە ڕوون و ئاشکرایەوە، بۆتە کارێکی سروشتی، ئەگەر هەر سیاسییەک بڕوای بە یەکگرتنی ئیسلام نەبی ئەوا تەرکیز دەکاتە سەر داپڵۆسین وقڕکردنی کورد. لەخۆوەبێ، یان بەبێ هوشیاریی ئەم کارە دەکەن. ئەمە وەک هەستێکی خۆڕسکە لە کن هەموو ئەو حاکمە عەلمانییانەی کە دژ بە یەکێتیی ئیسلامن. لەیەکەم ڕۆژی دامەزراندنی تورکیای عەلمانییەوە ئەتاتورک وەهایکرد. سەددامیش لەیەکەمین سەعاتەکانی دەست بەکاربوونییەوە هەروەهای کرد. شێوازی کوردقڕان لەهەردوو نموونەکەشدا، کۆمەڵکوژ و گشتگر و ،بەشێوەی جینۆساید بەڕێوەچوو.. بەکورتی،

کێشەی یەکگرتنی گەلی کورد کێشەی هەموو سیاسەتوانێکە ئەگەر یەکگرتنی ئیسلامی بە هەندگرتبێ. هەروەها ئەمە کێشەیەکە بە پێکهاتنی ئوممەتی ئیسلام و یەک خیلافەتییەوە بەندە. هەردوولایان تەواو پێوەندییان بەیەکەوە هەیە. چارەسەری ئیسلامییانە بۆ مەسەلەی کورد بریتییە لەکارکردن بۆ دامەزراندنی دەولەتی خیلافەتی ئیسلام. هەروەک لەچارەنووسی کوردانیش نووسراوە، کە بەخوێن و ڕۆح و شمشێر، ئیسلام بپارێزن و لە پێشەنگی ئەوانەدابن، کە لەنوێ دەوڵەتی خیلافەت بنیاتدەنێنەوە.. کوردان ناتوانن بێجگەلەوەی، لەڕێگەی خودادا نووکە حەربە بن ، هیچی تر ببن.. داخۆ لەم دۆخە دەگەن؟!

سەرچاوە:

المختار الأسلامي، العدد(96) السنة الحادية عشرة،1411هجرية ـ يناير1990ميلادية، ص: 32 ـ 38 .